

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/200/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1505218704
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1505218704.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobkyne: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava proti žalovanej: P. G., nar. X.X.XXXX, bytom C. X, J., zastúpenej: JUDr. Peter Krivák, advokát, so sídlom Bukovinská 9, Bratislava o zaplatenie 1 391,82 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 1.12.2014, č.k. 11C/167/2009-101, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žalovanej sa proti žalobkyňi priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej 1 391,82 eur titulom náhrady škody. Zároveň uložil žalobkyňi zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 69,89 eur spočívajúce v súdnom poplatku a na účet právneho zástupcu žalovanej trovy právneho zastúpenia vo výške 238,23 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 1, § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 8 ods. 2 a § 9 ods. 4, § 12, § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) a § 788 ods. 1, § 795 a § 427 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že dospel k záveru, že žalovaná ku dňu vzniku poistnej udalosti, t.j. 27.9.2004, nebola osobou bez poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, preto si žalobkyňa nedôvodne uplatnila postihové právo podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. proti žalovanej ako osobe bez poistenia zodpovednosti. Vychádzal pritom z toho, že žalovaná uzatvorila s poisťovateľom dňa 28.1.2004 zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom dohodnuté ročné poistné bolo rozložené do štyroch splátok, avšak splatnosť jednotlivých splátok nebola dohodnutá. Vyvodil, že pokiaľ poisťiteľ umožnil žalovanej ročné poistné splácať v štvrtročných splátkach, splatnosť poslednej splátky ročného poistného bola najskôr dňa 28.10.2004 a nezaplatenie niektorej zo splátok v priebehu poistného obdobia, t.j. v tomto prípade v priebehu roka, nemalo za následok zánik poistenia. Dospel k záveru, že poistenie zodpovednosti žalovanej zaniklo až po uplynutí jedného mesiaca od nezaplatenia poslednej splátky, čo v danom prípade znamená zánik poistenia k 28.11.2004, teda po uplynutí jedného mesiaca od dátumu splatnosti poslednej splátky splatnej 28.10.2004. Uviedol, že v poistnej zmluve nebola dohodnutá strata výhody splátok, preto sa poistné za dobu trvania poistenia stalo splatným až splatnosťou poslednej splátky poistného. Poukázal na to, že listinné dôkazy pripojené k žalobnému návrhu nepovažoval za

postačujúce na preukázanie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, najmä pokiaľ ide o právny základ uplatneného nároku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania, ktoré jej vznikli v súvislosti so zaplatením súdneho poplatku a s právnym zastupovaním.

3. Proti rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že z poisťovne, v ktorej malo byť dojednané platné poistenie zodpovednosti za škodu k motorovému vozidlu žalovanej v čase dopravnej nehody poskytla dôvody odvolania, v zmysle ktorých súd prvej inštancie opomenul čl. VII bod 5 VPP o dojednaní tzv. straty výhody splátok. Opätovne prezentovala názor, že poistenie zanikne aj nezaplatením ktorejkoľvek splátky, preto nie je správne tvrdenie prvoinštančného súdu, že poistenie zanikne až nezaplatením poslednej splátky v danom poistnom období (s poukazom na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6MCdo/48/12). Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo, aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne vyjadrila písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.2.2015, v ktorom uviedla, že v poistnej zmluve nie je dohodnutá dátumovo splatnosť splátky, čo znamená, že poistná zmluva neobsahuje dátum splatnosti jednotlivej splátky, od ktorého dátumu by sa mohlo počítať omeškanie. Z uvedeného dôvodu považovala tvrdenie žalobkyne, že odo dňa 28.7.2004 (nezaplatením splátky poistného) je žalovaná v omeškaní, za svojvoľné. Konštatovala, že ak by mala zaplatiť splátku poistného do 28.7.2005, ktorú neuhradila a následne takto neurobila ani v lehote jedného mesiaca, poistné zo zákona zanikne. V danom prípade však poistiteľ nesmie prijať k tejto poistke ďalšie dohodnuté platby, v opačnom prípade minimálne konkludentne súhlasí s pokračovaním v tejto zmluve, inak by išlo o neoprávnený majetkový prospech. Poukázala na to, že žalobkyňa takúto platbu dňa 13.10.2004 prijala a následne aj poslednú platbu ročného poistenia. Mala za to, že súd prvej inštancie vyhodnotil správne dôkazy ako aj skutočnosť, že omeškanie nastane až dňom nezaplatenia poslednej splátky a až od tejto splátky (28.1.2005) by sa mohla počítať lehota 30 dní pre zánik poistenia. Uviedla, že lehotu je možné počítať od dohodnutého dátumu splatnosti a dátum musí byť uvedený v zmluve, nestačí povedať, že ide o 3. štvrťročnú splátku, ktorá nebola uhradená. Pokiaľ sa žalobkyňa odvoláva na VPP, mala za to, že zároveň musí preukázať, že žalovaná s nimi bola aj oboznámená. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

6. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

7. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

8. Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalobkyne rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

9. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajíatej veci, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má nájomca.

12. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťná zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa osobitného predpisu obsahuje aj údaje o motorovom vozidle zapísané v osvedčení o evidencii vozidla podľa osobitného predpisu alebo údaje zapísané v technickom osvedčení vozidla pri motorových vozidlách, ktoré nepodliehajú evidencii vozidiel, alebo v obdobnom preukaze. Súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky. Všeobecné poisťné podmienky musia obsahovať najmenej podmienky podľa § 4, 5, 7 až 12 a 15.

13. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok, prípadne kratšie obdobie. Spôsob platenia poisťného, dĺžka poisťného obdobia a splatnosť poisťného určujú všeobecné poisťné podmienky.

14. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poisťné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poisťnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti, maximálne však na dobu troch mesiacov. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

15. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. kancelária poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

16. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

17. Podľa § 795 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinnosť poisťiteľa plniť a jeho právo na poisťné vznikne prvým dňom po uzavretí poisťnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne už uzavretím poisťnej zmluvy alebo neskôr.

18. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

19. V prejednávanej veci bolo podstatné vyriešiť otázku, či žalovaná bola v čase škodovej udalosti osobou bez povinného zmluvného poistenia tak ako to tvrdil žalobca a popierala žalovaná. Od zodpovedania uvedenej otázky totiž závisela opodstatnenosť nároku žalobcu, ktorý poskytol poisťné plnenie z poisťného garančného fondu a má právo na náhradu toho, čo plnila voči tomu, kto zodpovedá za škodu (§ 24 ods. 2 písm. b) a § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.).

20. Ak teda súd prvej inštancie skúmal, či žalovaná bola osobou bez povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, t.j. či došlo k zániku tohto poistenia pred škodovou udalosťou, z ktorej žalobca odvíjal postihové právo, postupoval správne. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalovaná uzatvorila s poisťovňou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. poisťnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, i keď v súvislosti s dokazovaním bol zo strany žalobcu predložený iba Návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy. Je však zároveň zrejmé, že v predložennom Návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy je uvedená výška ročného poisťného (8 220 Sk), splátky (1/4) a splátkové poisťné (2 055 Sk) s

tým, že predbežné poistenie zodpovednosti je od 28.1.2004. Podľa Všeobecných poistných podmienok poisťovateľa bolo platenie a výška poistného upravené tak, že poistné je splatné prvého dňa poistného obdobia, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak (čl. VII bod 3.). V čl. VII bod 4. a 5. Všeobecných poistných podmienok bolo uvedené, že poistné je možné platiť v splátkach dohodnutých v poistnej zmluve a ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach, platí, že nezaplatením splátky poistného sa dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti stáva splatným poistné za celé poistné obdobie. V konaní nebolo sporné, že ku škodovej udalosti došlo dňa 27.9.2004. Žalobca v spore tvrdil, že poistenie zaniklo dňa 29.8.2004 pre nezaplatenie poistného, pričom vychádzal z toho, že platenie poistného bolo dohodnuté v štvrtročných splátkach s dátumom splatnosti 28.1., 28.4., 28.7., 28.10. príslušného kalendárneho roka. V súvislosti so zánikom poistenia je potrebné uviesť, že na daný prípad sa vzťahuje ust. § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého poistenie zanikne ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti.

21. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že splatnosť jednotlivých splátok nebola medzi zmluvnými stranami dohodnutá. Odvolací súd dopĺňa, že žalobca v spore nepreukázal, či bola dohodnutá splatnosť jednotlivých splátok, a ak áno, nepreukázal, akým spôsobom bola dohodnutá. Z Návrhu poistnej zmluvy totiž nevyplýva splatnosť jednotlivých splátok a v konaní nebol predložený žiadny iný dôkaz preukazujúci dohodu o splatnosti týchto splátok (z Návrhu poistnej zmluvy vyplýva iba skutočnosť, že boli dohodnuté štyri splátky vo výške 2 055 Sk). Na základe uvedeného potom nemožno vyvodiť omeškanie žalovanej so zaplatením tretej splátky (vychádzajúc zo žalobcom tvrdenej splatnosti dňa 28.7.2004) s dôsledkom zániku poistenia do jedného mesiaca odo dňa splatnosti poistného, t.j. dňom 29.8.2004. Inak povedané, ak nebolo v spore preukázané kedy boli jednotlivé splátky splatné, žalovaná ich bola povinná zaplatiť najneskôr do konca poistného obdobia, ktoré bolo dohodnuté ako ročné poistné obdobie, t.j. do 27.1.2005 (nie 28.10.2004 ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie). Vzhľadom na uvedený záver nemožno považovať žalovanú za osobu bez povinného zmluvného poistenia v čase vzniku škodovej udalosti, čo zároveň vylučuje dôvodnosť nároku žalobcu z postihového práva.

22. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

23. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 396 ods. 2 C.s.p., a v konaní plne úspešnej žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).